

**Процедура за регистрация и издаване на специално разрешение
за извършване на полети на летателни апарати без съответствие
със сертификат за тип**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 08.09.2021 г. - 08.10.2021 г. Неактивна

Номер на консултация: #6277-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип вносител: Национално

Съгласно чл. 2, т. 3, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 година относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (Регламент (ЕС) 2018/1139) разпоредбите на регламента не се прилагат при проектирането, производството, техническото обслужване и експлоатацията на въздухоплавателните средства, чиято експлоатация е свързана с нисък риск за авиационната безопасност, изброени в приложение I, както и за персонал и организации, участващи в тези дейности, освен ако за въздухоплавателното средство е издаден или се счита, че е издаден, сертификат в съответствие с Регламент (ЕО) № 216/2008. Независимо, че експлоатацията им е свързана с нисък риск за авиационната безопасност, извършването на цитираните по-горе дейности с изброените в приложение I въздухоплавателни средства, които са без сертификат за тип, следва да бъде регламентирано на национално ниво, което се постига с предложения проект на процедура.

С проекта на процедура се цели и прецизиране на процедурите, описани в нея, с което да се постигне съответствие със Закона за гражданското въздухоплаване (ЗГВ)

и действащите нормативни актове по неговото прилагане - Наредба № 22 от 21.07.1999 г. за извършване на полети във въздушното пространство и от/до летищата на Република България, Наредба Н-1 от 9 януари 2014 г. за регистрация, първоначално определяне, поддържане на летателната годност, експлоатация на свръхлеки въздухоплавателни средства, обучение и издаване на свидетелства за правоспособност на пилотите и контрола върху тях и Наредба № 7 от 14 януари 1999 г. за регистрация на гражданските въздухоплавателни средства в Република България.

Правното основание за издаване на процедурата е чл. 16а, т. 6 от ЗГВ. Съгласно цитираната разпоредба министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията ръководи и контролира гражданското въздухоплаване, като определя норми, правила и процедури в областта на гражданското въздухоплаване.

С предложения проект на Процедура за регистрация и издаване на специално разрешение за извършване на полети на летателни апарати без съответствие със сертификат за тип се цели подобряване на условията за създаване и развитие на различните категории въздухоплавателни средства, чрез креативността и иновативността на производители - любители и същевременно, съчетани с механизми за гарантиране на по-високо ниво на безопасност.

Подобряването на условията за проектиране и конструиране на авиационни продукти съществено ще допринесе за развитието на авиационния бранш в Република България, което от своя страна е предпоставка за създаването на икономически растеж в лекото самолетостроене, както и разкриването на нови работни места в тази сфера.

Направена е промяна на понятия съобразно тяхното предназначение и съобразно вида на въздухоплавателното средство, за да има яснота за заинтересованите субекти и за инспекторите от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД ГВА), а именно:

- „въздухоплавателно средство“ (ВС) в чл. 2, ал. 1, т. 2, 3, 4 от Процедури за освидетелстване на любителски построени експериментални въздухоплавателни средства, утвърдени от министъра на транспорта и съобщенията на 16.06.2000 г., се заменя с термина „летателен апарат без съответствие със сертификат за тип (ЛАБС)“, тъй като се отнася за несертифицирани летателни апарати, но терминът „въздухоплавателно средство“ с абревиатурата „ВС“ остава да се използва за референциите към други текстове;

- „летателна годност“ е комплексна характеристика на въздухоплавателното средство, определена от проектантите и реализираните принципи в конструкцията и летателните му качества, позволяваща да се извърши безопасен полет в очакваните условия и при установени методи за експлоатация. Предвид това, че ЛАБС са проектирани и конструирани, придържайки се към определената дефиниция за летателна годност, но без одобрен типов сертификат, по време на първоначалната си сертификация, следва да бъдат тествани и доказани възможностите за изпълнение на безопасни полети, за да може да бъде издадено разрешение за полет,

в резултат на което се сменя терминологията от „Специално удостоверение за летателна годност“ на „Специално разрешение за полети на ЛАБС“;
Мотивите за отмяна на Процедури за освидетелстване на любителски построени експериментални въздухоплавателни средства, утвърдени от министъра на транспорта и съобщенията на 16.06.2000 г. и изготвянето на проект на нова процедура са следните:

I. Причини:

1. Внасяне на значителни и съществени промени относно видове ЛАБС и тяхното разграничение, като промените са съобразени с действащото европейско законодателство, определящо нормите и регулациите за авиационна безопасност, съгласно чл. 2, т. 3, буква „г“ Регламент (ЕС) 2018/1139 в това число и регулациите на Европейската агенция за авиационна безопасност (EASA).

2. В проекта на процедурата, е създаден преход от сега действащите процедури към новата, като се прави ясно разграничение между видове категории и цели (предназначение). Спазено е основното правило, определящо видът да идва от основанието, на което е допустимо несертифициран летателен апарат да извършва полет, а категорията да говори за предназначението и специфичната комбинация от ограничения.

3. С оглед отчитане на добрите практики, въведени с Регламент (ЕС) 1321/2014 на Комисията от 26 ноември 2014 година относно поддържането на летателната годност на въздухоплавателните средства и авиационните продукти, части и устройства и относно одобряването на организациите и персонала, изпълняващи тези задачи, в частност част-М от него, в проекта на процедурата е въведено категоризиране в общо шест категории ЛАБС, като е отчетено разделението спрямо теглото на въздухоплавателното средство и в чл. 4, ал. 1 от проекта на процедурата е увеличено теглото на максималната излетна маса за категория ЛАБС - F (Фабрични или построени от КИТ) от 1000 кг. на 2730 кг., съобразявайки се с практиките от други държави, а в останалите категории максималната излетна маса се запазва на 1000 кг. По този начин ще се даде повече стимул и потенциал в проектирането и конструирането на летателните апарати, като същевременно няма да повлияе на нивото на безопасност. Това отваря широко пространство за любителското конструиране да бъде представено в различни сфери, което е допълнителен шанс за популяризиране на тази дейност и привличане на много млади хора с интерес към авиацията. Категориите са разделени според максималната излетна маса, както следва:

- категория ЛАБС - E (експериментални) с максимална излетна маса (МТОМ) - до 1000 кг.;
- категория ЛАБС - A (любителски) с МТОМ - до 1000 кг.;
- категория ЛАБС - H (исторически) с МТОМ - до 1000 кг.;
- категория ЛАБС - C (сертификация) с МТОМ - до 1000 кг.;
- категория ЛАБС - S (спорт, демонстрации, рекорди) с МТОМ - до 1000 кг.;

- категория ЛАБС - F (ЛАБС от фабрично произведени комплекти за сглобяване (КИТ)) с МТОМ - до 2730 кг.

4. Създават се нови условия и възможности за иновативно професионално развитие в сферата на авиационното инженерство. Действащите към момента Процедури за освидетелстване на любителски построени експериментални въздухоплатателни средства, утвърдени от министъра на транспорта и съобщенията на 16.06.2000 г. ограничават възможността за построяване на ВС от тази категория. По този начин освен създаване на нов механизъм за по-висок и ефективен контрол на нивото на безопасност в областта на ЛАБС, ще се създаде нова възможност за профилиране на инспекторския състав в администрацията в посока развитие и повишаване на познанията, уменията и ангажираността на инженерния състав, членове на комисията в целия процес по сертифициране.

II. Целите на настоящия проект са да се намери необходимият баланс, осигуряващ условия и среда за качествен надзор от страна на контролиращия орган в лицето на ГД „ГВА“, както във връзка с безопасността и нивото на изпълнение, така и да се постигне необходимият комфорт и стабилност на всички заинтересовани потребители в авиационния отрасъл. Създаването на отрасъл, позициониран в сегмента за производство на широка гама летателни апарати без съответствие със сертификат за тип, както и на работеща процедура, която да дава възможности на редица заинтересовани конструктори, любители или сдружения, именно тук в Република България, да създават продукт, създава възможност сериозно да се стимулира и самолетостроенето в страната.

Предложеният проект на Процедура за регистрация и издаване на специално разрешение за извършване на полети на летателни апарати без съответствие със сертификат за тип няма да окаже въздействие върху държавния бюджет и не са необходими финансови и други средства за прилагането на новата уредба.

Предлаганият проект на Процедура за регистрация и издаване на специално разрешение за извършване на полети на летателни апарати без съответствие със сертификат за тип не въвежда разпоредби от правото на Европейския съюз.

Лице за контакт: Надя Тотева, Началник отдел „ЛГГВС“, ГД „Гражданска въздухоплатателна администрация“, Тел.: 0897934240, E-mail: NToteva@caa.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София, ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Процедура за регистрация и издаване на специално разрешение за извършване на полети на летателни апарати без съответствие със сертификат за тип - вер. 1.0 | 08.09.2021](#)

[Доклад към Процедурата за регистрация и издаване на специално разрешение за извършване на полети на летателни апарати без съответствие със сертификат за тип - вер. 1.0 | 08.09.2021](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 18.10.2021](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 08.09.2021

Приключване на консултацията - 08.10.2021

Справка за получените предложения - 18.10.2021

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)